

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

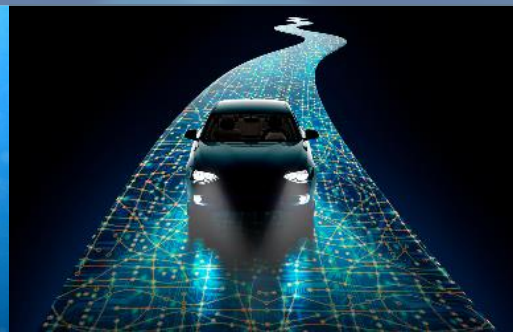

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2021

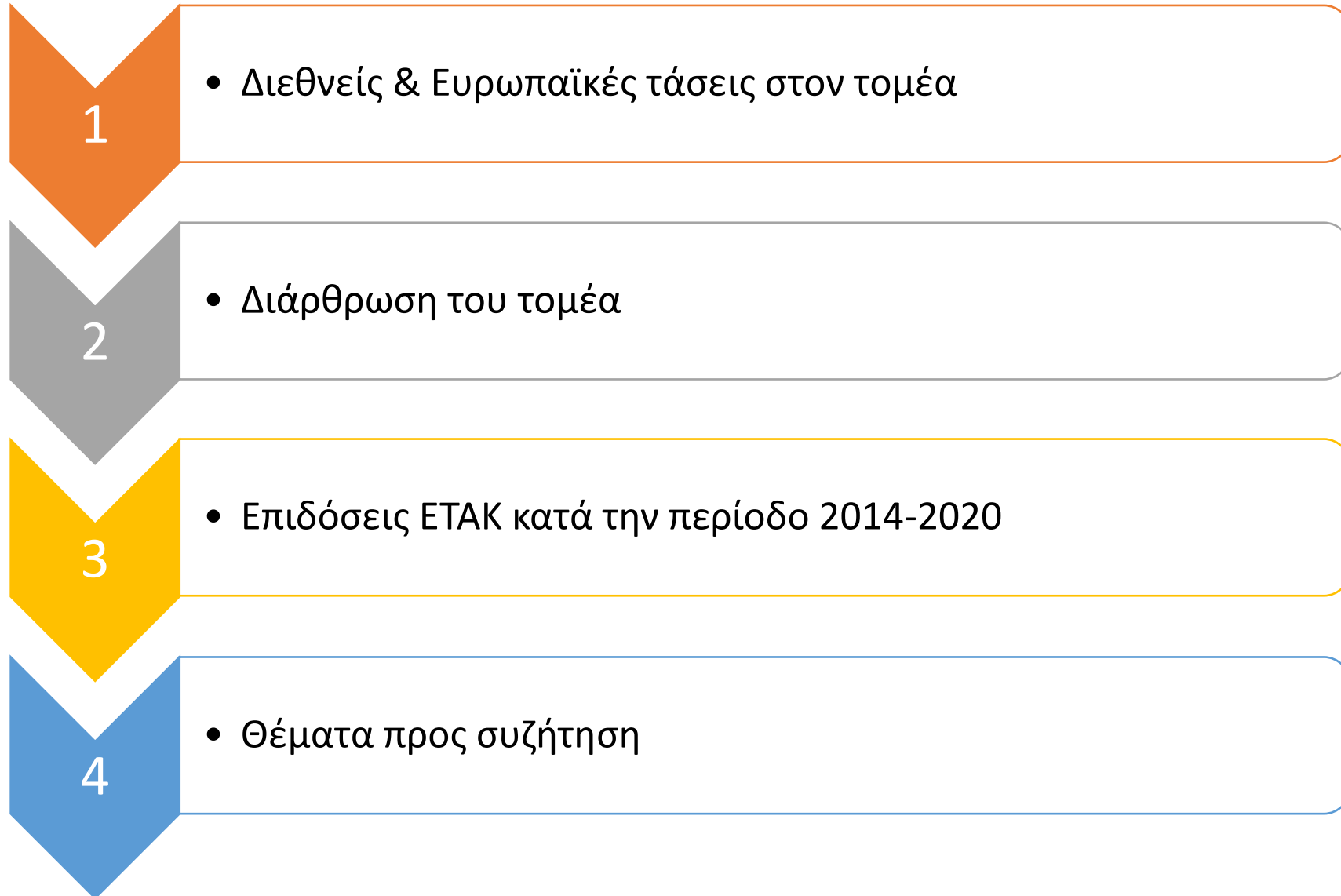
Εθνική στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας Σχεδιασμός για την περίοδο 2021-2027 Τομέας: Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Συντονιστής: Δρ. Α. Γυπάκης

Δ/ση Σχεδιασμού & Προγραμματισμού Πολιτικών & Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας

Περιεχόμενα παρουσίασης

1. Διεθνείς & Ευρωπαϊκές τάσεις στον τομέα

- Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία
- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και στροφή προς τις ΑΠΕ
- Υιοθέτηση του μοντέλου της κυκλικής οικονομίας
- Υιοθέτηση βιώσιμης χρηματοοικονομικής
- Μετριασμός της κατανάλωσης νερού
- Υιοθέτηση βιοδιασπώμενων λύσεων έναντι του πλαστικού, προστασία βιοποικιλότητας, και βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή
- Υιοθέτηση νέων καινοτόμων τεχνολογιών
- Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο

2. Διάρθρωση του τομέα (1/3)

Διαχείριση Αποβλήτων

- Η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά των περισσότερων κρατών-μελών της ΕΕ στην ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων (19% ανακύκλωση έναντι 47% για την ΕΕ-28), παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει.
- Οι επενδύσεις για την περιβαλλοντική προστασία είναι σχετικά χαμηλές και είναι πρακτικά ανέφικτη η επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ανακύκλωση (50%) έως το 2020. Αντίστοιχη είναι η κατάσταση και στα υπόλοιπα ρεύματα αποβλήτων.
- Η χώρα υστερεί και σε δράσεις μείωσης της παραγωγής αποβλήτων (π.χ. food-waste).

Διαχείριση Υδάτων

- Ο εκσυγχρονισμός των δικτύων ύδρευσης εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί.
- Η διαχείριση των υδάτων για ύδρευση και άρδευση καθίσταται σημαντική, υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής.

Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος (Βιοποικιλότητα (ΦΕΚ 2383 / 2014), Natura 2000, κοκ)

- Η Ελλάδα διαθέτει σημαντική βιοποικιλότητα και προστατευόμενες χερσαίες και υδάτινες περιοχές μεγάλης έκτασης (σημαντικά λιγότερες θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές).
- Παρατηρούνται ελλείψεις στη γνώση για την κατάσταση των ειδών και των οικοτόπων και τις απειλές που αντιμετωπίζουν, λόγω των ανθρωπογενών πιέσεων.

2. Διάρθρωση του τομέα (2/3)

Διαχείριση Λυμάτων

- Η ολοκλήρωση των έργων διαχείρισης λυμάτων στους εναπομείναντες οικισμούς β' προτεραιότητας (πληθυσμός >15.000 ι.κ.), αλλά και τους οικισμούς γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000-15.000 ι.κ.) εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί.
- Η αξιοποίηση της λυματολάσπης για διάφορους σκοπούς δύναται να συγκεντρώσει ερευνητικό ενδιαφέρον.

Διαχείριση Κινδύνων και Κλιματικής Αλλαγής

- Έχει αυξηθεί η συχνότητα εκδήλωσης ακραίων καιρικών φαινομένων, ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων κυρίως της κλιματικής αλλαγής. Ως επακόλουθο, έχουν αυξηθεί οι κίνδυνοι από δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες και άλλα φυσικά φαινόμενα.

Κυκλική οικονομία

- Η χώρα υστερεί και σε δράσεις κυκλικής χρήσης των υλικών.
- Στο πλαίσιο αυτό, δράσεις επανασχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών με χρήση λιγότερων πρώτων υλών και ενέργειας, ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναδιάθεσης των αποβλήτων, προώθησης της βιομηχανικής συμβίωσης αποτελούν προνομιακό πεδίο ανάπτυξης.

2. Διάρθρωση του τομέα (3/3)

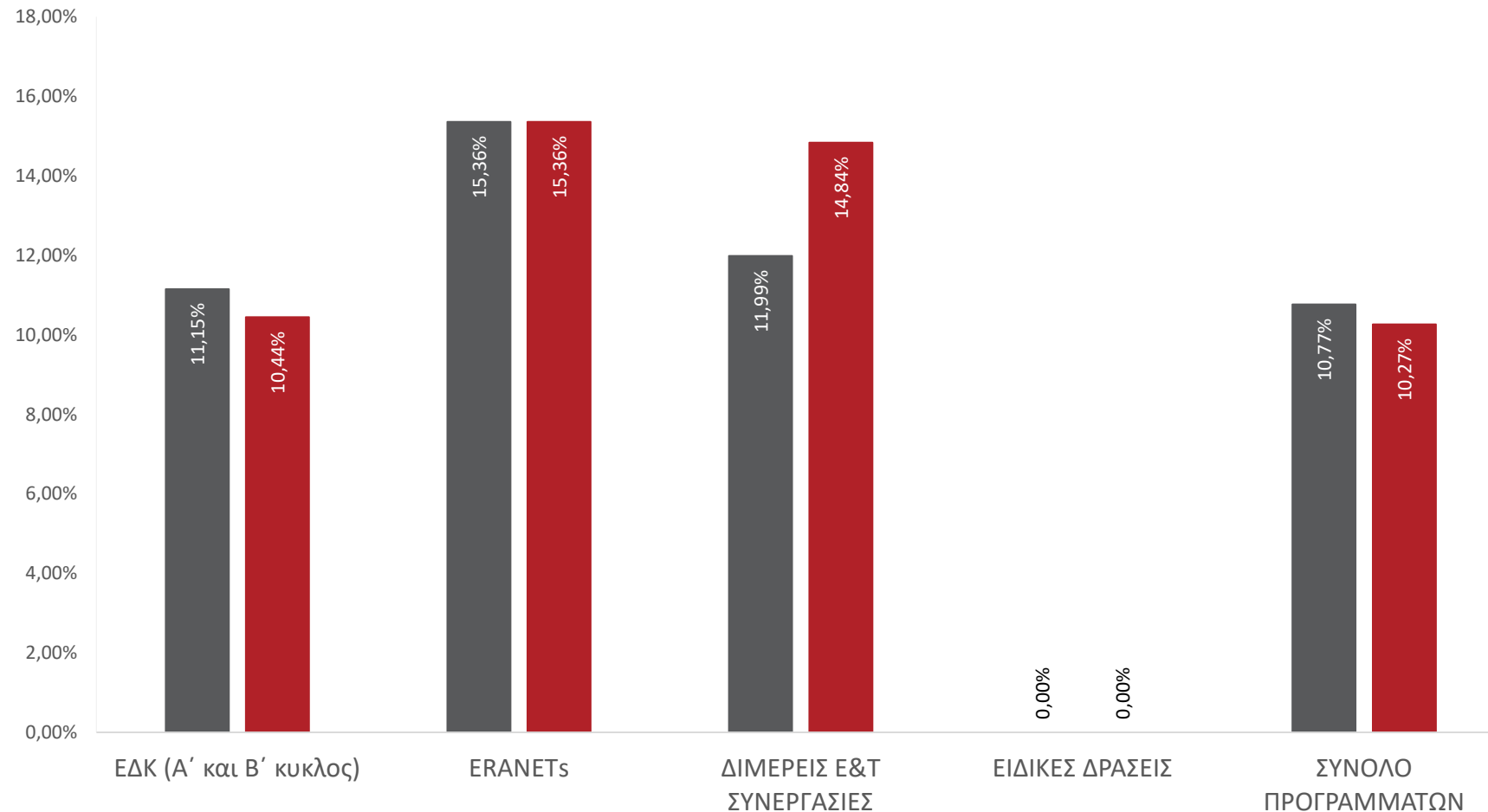
Αστικό περιβάλλον

- Αύξηση των αέριων ρύπων, με κύριες αιτίες τη θέρμανση κατοικιών, τα καυσαέρια των οχημάτων και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση ορυκτών καυσίμων.
- Έχουν ενισχυθεί φαινόμενα όπως αυτό των αστικών θερμικών νησίδων, λόγω του τρόπου δόμησης, αλλά και των χρησιμοποιούμενων υλικών.

3. Επιδόσεις ΕΤΑΚ κατά την περίοδο 2014-2020 (1/4)

Σύνολο Προγραμμάτων Τομέα Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης

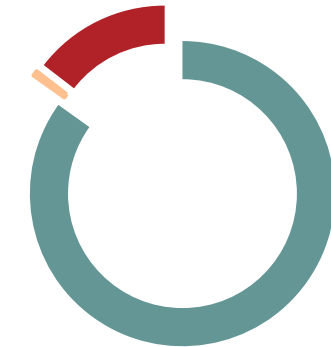
ΠΒΑ: % Δ.Δ. υποβληθεισών και θετικά αξιολογηθεισών προτάσεων (επί των αντίστοιχων συνόλων ανά πρόγραμμα)

■ % Δ.Δ. Υποβληθεισών Προτάσεων στον Τομέα / Σύνολο της Δ.Δ. των Υποβληθεισών Προτάσεων
■ % Δ.Δ. Θετικά Αξιολογηθεισών Προτάσεων στον Τομέα / Σύνολο της Δ.Δ. των Αξιολογηθεισών Προτάσεων

ΠΒΑ: Δ.Δ. θετικά αξιολογηθεισών προτάσεων

ERANETs;
702.305,9
5 €

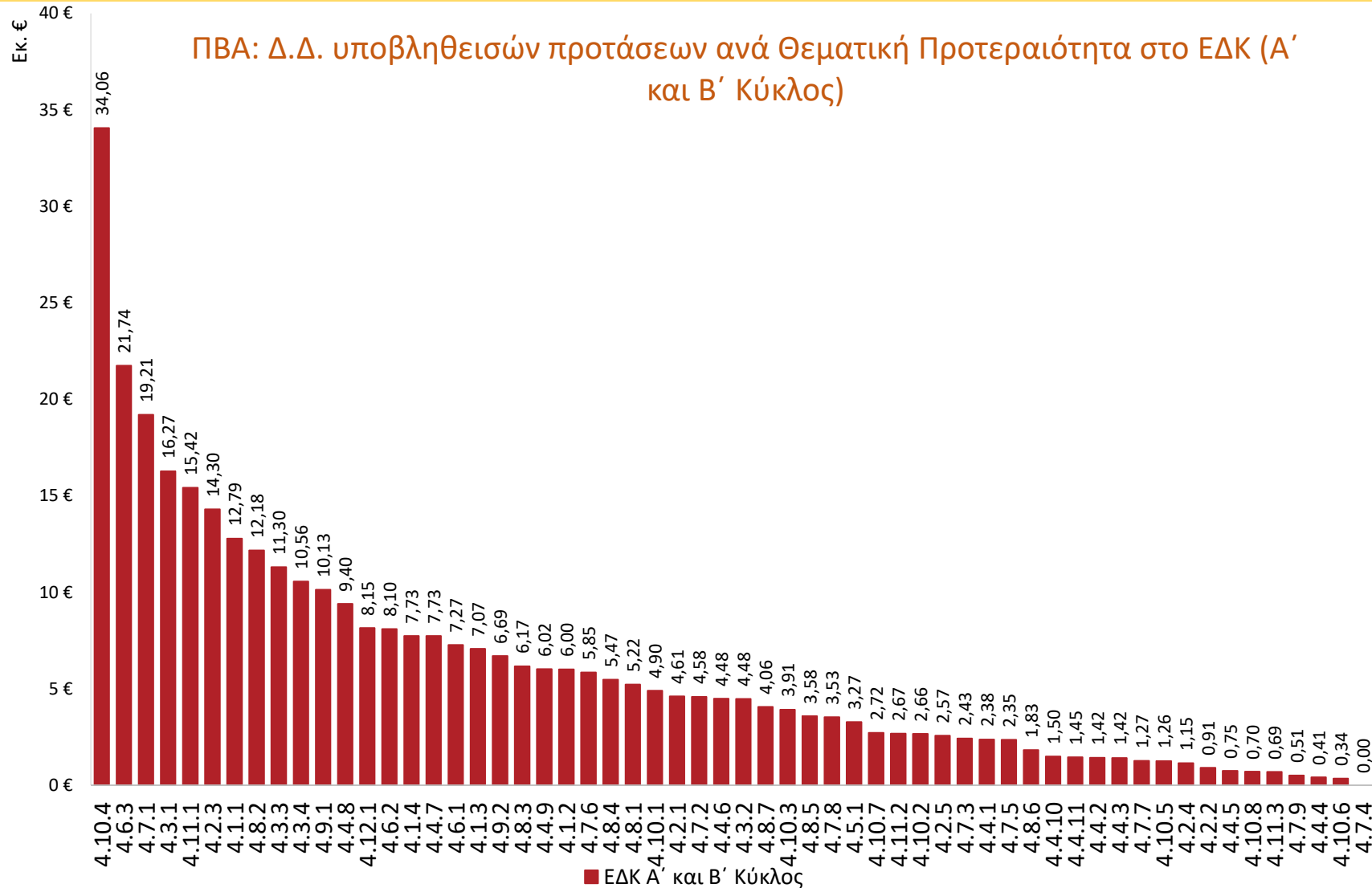
ΔΙΜΕΡΕΙΣ
Ε&Τ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕ
Σ;
18.006.058,
55 €

ΕΔΚ (Α'
και Β'
κυκλος);
105.017.8
31,36 €

3. Επιδόσεις ΕΤΑΚ κατά την περίοδο 2014-2020 (2/4)

Τομέας Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης στο ΕΔΚ

ΠΒΑ: Δ.Δ. υποβληθεισών προτάσεων ανά Θεματική Προτεραιότητα στο ΕΔΚ (Α' και Β' Κύκλος)

Θεματικές Προτεραιότητες που καταλαμβάνουν το 40% της Δ.Δ. των υποβληθεισών προτάσεων αθροιστικά σε φθίνουσα σειρά

4.10.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών υποπροϊόντων, μεθοδολογιών και εργαλείων πρόγνωσης και μείωσης των επιπτώσεων, σε περιπτώσεις καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής/ εδαφολογικής/ σεισμολογικής προέλευσης.

4.6.3 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων.

4.1.1 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων πριν προωθηθούν για επόμενη αξιοποίηση

4.3.1 Εκμετάλλευση αγροτικών, κτηνοτροφικών ή/και δασικών υπολειμμάτων.

4.7.1 Ανάπτυξη παρατηρητηρίων ποιότητας υδάτινων πόρων, και εδαφών. Συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή ποιότητας επιφανειακών, υπογείων νερών, θαλάσσιων υδάτων ρύπανσης του εδάφους με χρήση επίγειου, θαλάσσιου, υποθαλάσσιου ή εναέριου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.

4.11.1 Συλλογή, Ανάλυση, Επεξεργασία και Διάχυση Δορυφορικών Δεδομένων καθώς επίσης και δεδομένων από δίκτυα επίγειων αισθητήρων σχετικών με την ποιότητα ζωής σε αστικό περιβάλλον και με την περιβαλλοντική προστασία περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

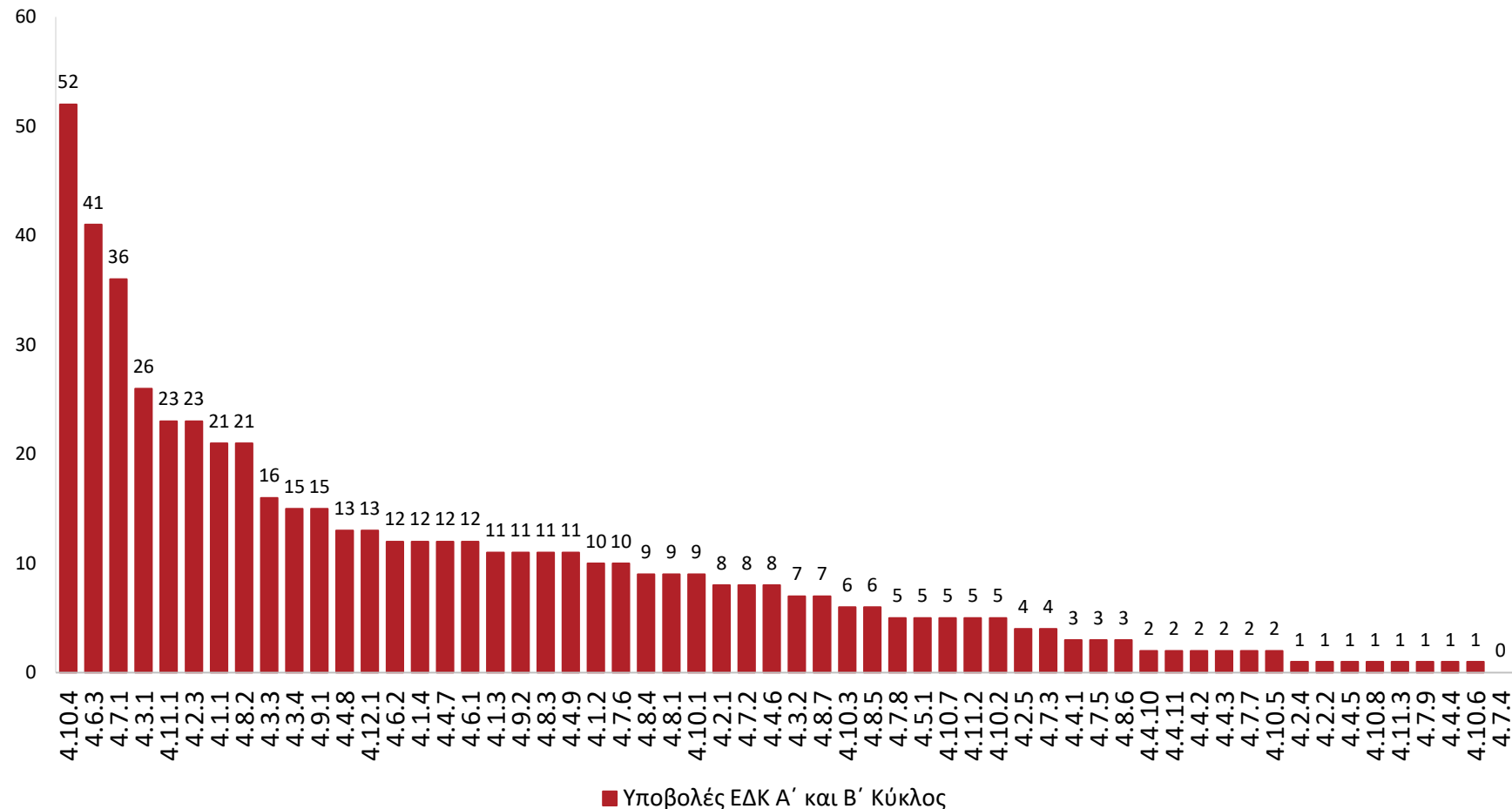
4.6.2 Αξιοποίηση υγρών αποβλήτων προς παραγωγή βιοκαυσίμων.

Οι τίτλοι των Θεματικών Προτεραιοτήτων είναι συγκεντρωμένοι [εδώ](#).

3. Επιδόσεις ΕΤΑΚ κατά την περίοδο 2014-2020 (3/4)

Τομέας Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης στο ΕΔΚ

ΠΒΑ: Αριθμός υποβληθεισών προτάσεων ανά Θεματική Προτεραιότητα στο ΕΔΚ (Α΄ και Β΄ Κύκλος)

Θεματικές Προτεραιότητες που καταλαμβάνουν το 40% των υποβληθεισών προτάσεων αθροιστικά σε φθίνουσα σειρά

4.10.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών υποπροϊόντων, μεθοδολογιών και εργαλείων πρόγνωσης και μείωσης των επιπτώσεων, σε περιπτώσεις καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής/ εδαφολογικής/ σεισμολογικής προέλευσης.

4.6.3 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων.

4.7.1 Ανάπτυξη παρατηρητηρίων ποιότητας υδάτινων πόρων, και εδαφών. Συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή ποιότητας επιφανειακών, υπογείων νερών, θαλάσσιων υδάτων ρύπανσης του εδάφους με χρήση επίγειου, θαλάσσιου, υποθαλάσσιου ή εναέριου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.

4.3.1 Εκμετάλλευση αγροτικών, κτηνοτροφικών ή/και δασικών υπολειμμάτων.

4.11.1 Συλλογή, Ανάλυση, Επεξεργασία και Διάχυση Δορυφορικών Δεδομένων καθώς επίσης και δεδομένων από δίκτυα επίγειων αισθητήρων σχετικών με την ποιότητα ζωής σε αστικό περιβάλλον και με την περιβαλλοντική προστασία περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

4.2.3 Ανάπτυξη μονάδων βιοσταθεροποίησης (βιοξήρανσης και κομποστοποίησης) και βελτιστοποίηση μονάδων αναερόβιας χώνευσης

4.1.1 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων πριν προωθηθούν για επόμενη αξιοποίηση

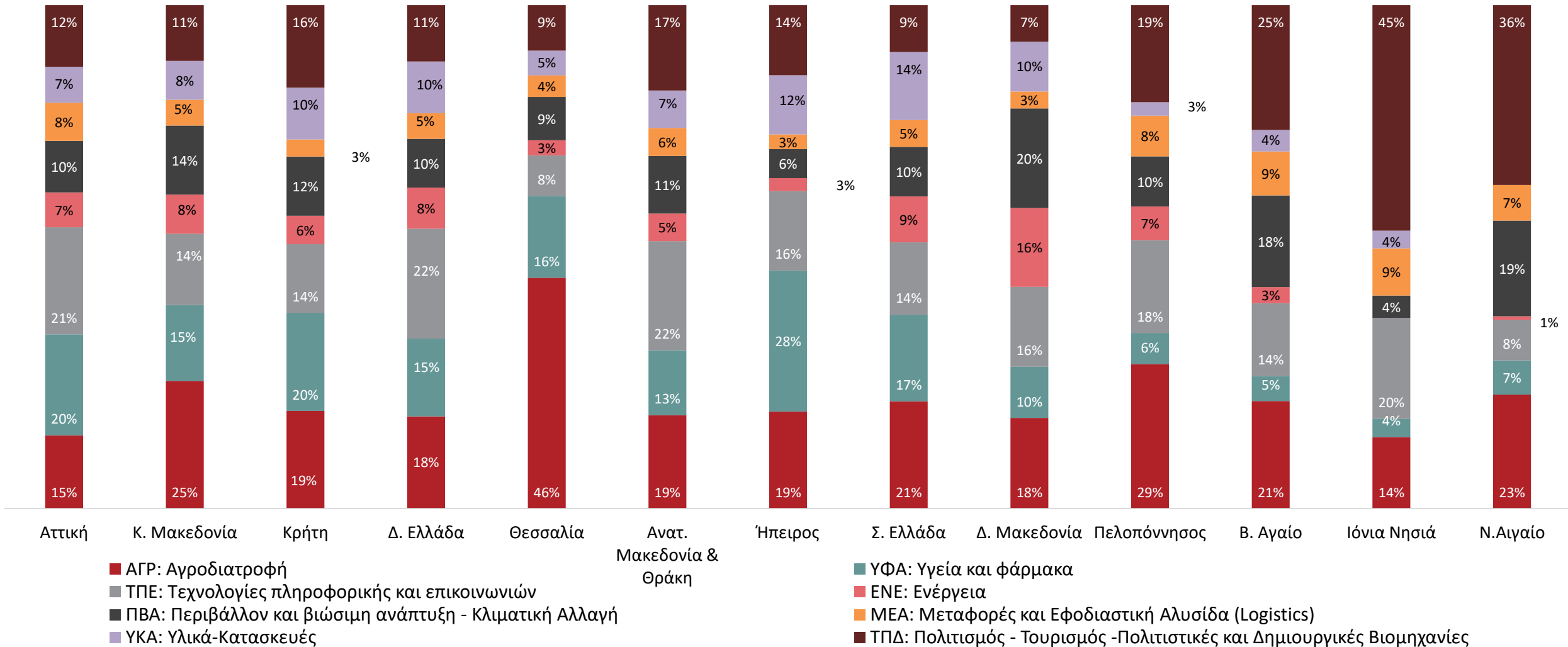
Οι τίτλοι των Θεματικών Προτεραιοτήτων είναι συγκεντρωμένοι [εδώ](#).

3. Επιδόσεις ΕΤΑΚ κατά την περίοδο 2014-2020 (4/4)

Περιφερειακή διάσταση ΕΔΚ

ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ

Υποβολές (% Δ.Δ.) Α' και Β' κύκλου ανά Περιφέρεια και Θεματικό Τομέα

4. Θέματα προς συζήτηση

A

- Συμπεράσματα / Διαπιστώσεις από την συμμετοχή στην δράση «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ»

B

- Επιθυμητό επίπεδο εξειδίκευσης της RIS3: Προτεραιότητες ή κατηγορίες παρέμβασης;
- Προτάσεις αναδιατύπωσης λεκτικού προτεραιοτήτων ή κατηγοριών παρέμβασης
- Προτάσεις για δράσεις που θα ενισχύσουν τον τομέα

Γ

- Προτάσεις για διαθεματικότητα και τρόπους προσέγγισης (π.χ. κυκλική οικονομία, Industry 4.0)

Δ

- Προτάσεις για αλυσίδες αξίας

ΣΤ

- Απαιτούμενες δεξιότητες για την ανάπτυξη του τομέα

Z

- Νέα θέματα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2021

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας !

Συντονιστής: ΥΥΥΥ

Δ/νη Σχεδιασμού & Προγραμματισμού Πολιτικών & Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας

